

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2021 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, XI Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSR Wojciech Wojnar

Protokolant Ewelina Szturm

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2020 r. we Wrocławiu

na rozprawie sprawy z wniosku B. M. (1)

przy udziale M. T.

o podział majątku wspólnego

postanawia:

I. ustalić, że w skład majątku wspólnego wnioskodawczynie B. M. (1) oraz M. T. wchodzi:

1. lokal mieszkalny nr (...) znajdujący się w budynku przy ul. (...) we W., dla którego Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu prowadzi księgę wieczystą (...) o wartości 206 000 zł; przy czym nieruchomości obciążona jest hipoteką na zabezpieczenie kredytu o aktualnej wysokości 112494,92 zł,
2. lokal mieszkalny nr (...) znajdujący się w budynku przy ul. (...) we W., dla którego Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu prowadzi księgę wieczystą (...) o wartości 469 000 zł; przy czym nieruchomości obciążona jest hipoteką na zabezpieczenie kredytu o aktualnej wysokości 82815,21 Euro (368105 zł na dzień zamknięcia rozprawy),
3. udział w wysokości (...) części w prawie własności lokalu niemieszkalnego -garażu wielostanowiskowego usytuowanego w budynku przy ul. (...) we W., dla którego to prawa Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą (...) i z którym to prawem wiąże się prawo do wyłącznego korzystania z miejsca postojowego nr 85, o wartości 25 000 zł,
4. samochód osobowy S. (...) o nr rej. (...) o wartości 14 000 zł,
5. sprzęt audio matki D. o wartości 1800 zł,
6. pralka marki I. o wartości 600 zł,
7. komputer PC marki A. o wartości 1500 zł,
8. ekspres do kawy marki A.-E. o wartości 70 zł,
9. komplet lamp sufitowych o wartości 775 zł,
10. stolik RTV o wartości 140 zł,
11. stolik kawowy o wartości 50 zł,
12. biurko z regałem I. K. o wartości 250 zł,

13. komplet 4 krzeseł I. B. o wartości 470 zł,
14. netbook T. o wartości 450 zł,
15. komoda na kółkach I. G. o wartości 380 zł,
16. materac 160/200 o wartości 950 zł,
17. wieszaki stojące I. R. o wartości 80 zł,
18. telewizor S. B. o wartości 360 zł,
19. wieszak do przedpokoju I. P. o wartości 70 zł,
20. dekodery telewizyjny o wartości 100 zł,
21. router Pentagram o wartości 50 zł,
22. blender P. o wartości 70 zł,
23. drukarka marki H. o wartości 70 zł,
24. skaner marki H. o wartości 100 zł,
25. deska do prasowania V. o wartości 70 zł,
26. suszarka do bielizny V. o wartości 40 zł,
27. biokominek na paliwo ciekłe o wartości 250 zł,
28. stołki barowe (2 sztuki) I. G. o wartości 320 zł,
29. fotele (2 sztuki) I. P. o wartości 190 zł,
30. krzesła (3 sztuki) B. o wartości 130 zł,
31. komplet garnków marki ELO o wartości 300 zł,
32. gofrownica M. o wartości 40 zł,
33. żelazko P. E. 3100 o wartości 30 zł,
34. kosiarka do trawy V. o wartości 60 zł,
35. maszynka do mięsa Z. D. o wartości 100 zł,
36. antena satelitarna o wartości 50 zł,
37. sokowirówka marki B. (...) o wartości 200 zł,
38. materac składany L. o wartości 70 zł,
39. zabudowa kuchenna wraz ze sprzętem AGD (okap A., płyta indukcyjna, zmywarka, lodówka, piekarnik – wszystko marki E.) o łącznej wartości 8000 zł,
40. 509,72542 jednostek rozrachunkowych zgromadzonych przez M. T. w A. Otwartym Funduszu Emerytalnym A. (...),

41. 262,6889 jednostek rozrachunkowych zgromadzonych przez B. M. (1) w N.-N. Otwartym Funduszu Emerytalnym,
 42. kwota 33299,58 zł zaewidencjonowana na subkoncie M. T. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych,
 43. kwota 18000,54 zł zaewidencjonowana na subkoncie B. M. (1) w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych,
 44. środki zgromadzone na rachunku bankowym w (...) Bank (...) S.A. o numerze (...) w wysokości 828,68 zł,
 45. środki zgromadzone na rachunku bankowym w (...) Bank (...) S.A. o numerze (...) w wysokości 462,64 zł,
 46. środki zgromadzone na książeczce oszczędnościowej (...) w (...) Bank (...) S.A. o wartości 309,99 zł,
 47. środki zgromadzone na rachunku bankowym w A. Banku o numerze (...) o wartości 106,93 Euro (475,73 zł);
 48. środki zgromadzone na rachunku bankowym w A. Banku o numerze (...) o wartości 17 zł;
- II. ustalić, że udziały małżonków w ich majątku wspólnym są równe;
- III. dokonać podziału majątku wspólnego w ten sposób, że:
1. składniki opisane w punktach 1, 30-38, 44-45 przyznać na wyłączną własność wnioskodawczyni B. M. (1),
 2. składniki opisane w punktach 2-29, 39, 46-48 przyznać na wyłączną własność uczestnikowi M. T.
 3. jednostki rozrachunkowe opisane w pkt I ppkt 40 przyznać wnioskodawczyni i uczestnikowi po 50% każdemu z nich,
 4. jednostki rozrachunkowe opisane w pkt I ppkt 41 przyznać wnioskodawczyni i uczestnikowi po 50% każdemu z nich,
 5. środki opisane w pkt I ppkt 42 przyznać wnioskodawczyni i uczestnikowi po 50% każdemu z nich,
 6. środki opisane w pkt I ppkt 43 przyznać wnioskodawczyni i uczestnikowi po 50% każdemu z nich;
- IV. zasądzić od uczestnika postępowania M. T. na rzecz wnioskodawczyni B. M. (1) kwotę 31 063,16 zł tytułem spłaty udziału wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek opóźnienia w płatności;
- V. ustalić, że w trakcie trwania wspólności majątkowej M. T. poniósł z majątku osobistego na majątek wspólny nakład w wysokości 50 000 zł;
- VI. oddalić wnioski stron o rozliczenie pozostałych poniesionych przez nich nakładów na majątek wspólny;
- VII. oddalić wniosek uczestnika postępowania M. T. o rozliczenie pożytków uzyskiwanych z wynajmu mieszkania przez wnioskodawczynię B. M. (1);
- VIII. zasądzić od wnioskodawczyni B. M. (1) na rzecz M. T. kwotę 25 000 zł tytułem zwrotu nakładów poniesionych przez uczestnika na majątek wspólny;
- IX. pobrać od wnioskodawczyni B. M. (1) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu kwotę 1467,46 zł nieuiszczonych kosztów sądowych – wynagrodzenia biegłego;
- X. pobrać od uczestnika M. T. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu kwotę 1467,46 zł nieuiszczonych kosztów sądowych – wynagrodzenia biegłego;
- XI. oddalić wniosek uczestnika M. T. o zasądzenie kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

Na podstawie przeprowadzonych dowodów Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

B. M. (2) oraz M. T. zawarły związek małżeński dnia 9 lutego 2002 r. Wyrokiem z dnia 25 lipca 2014 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu orzekł o rozwiązaniu tego małżeństwa przez rozwód. Wyrok ten uprawomocnił się 16 sierpnia 2014 r.

(dowód: - wyrok Sądu Okręgowego z dnia 25 lipca 2014 r., k. 251-252 akt XIII RC 1767/13)

W trakcie trwania związku małżeńskiego małżonkowie nabyli do majątku wspólnego:

1. lokal mieszkalny nr (...) znajdujący się w budynku przy ul. (...) we W., dla którego Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu prowadzi księgę wieczystą (...) o wartości 206 000 zł; przy czym nieruchomość obciążona jest hipoteką na zabezpieczenie kredytu o aktualnej wysokości 112494,92 zł,
2. lokal mieszkalny nr (...) znajdujący się w budynku przy ul. (...) we W., dla którego Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu prowadzi księgę wieczystą (...) o wartości 469 000 zł; przy czym nieruchomość obciążona jest hipoteką na zabezpieczenie kredytu o aktualnej wysokości 82815,21 Euro (tj. 368105 zł na dzień zamknięcia rozprawy),
3. udział w wysokości (...) części w prawie własności lokalu niemieszkalnego -garażu wielostanowiskowego usytuowanego w budynku przy ul. (...) we W., dla którego to prawa Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą (...) i z którym to prawem wiąże się prawo do wyłącznego korzystania z miejsca postojowego nr 85, o wartości 25 000 zł,

(dowód: - akt notarialny, k. 8-13;

- odpisy ksiąg wieczystych wieczystej, k. 14-23;

- akt notarialny, k. 37-45;

- pismo (...) Bank S.A., k. 1028;

- pismo (...) Bank (...) S.A., k. 1030;

- opinia biegłego, k. 976-1007)

Ponadto w skład majątku wspólnego stron w trakcie trwania wspólności ustawowej weszły następujące ruchomości:

- 1) samochód osobowy S. (...) o nr rej. (...) o wartości 14 000 zł
- 2) sprzęt audio matki D. o wartości 1800 zł
- 3) pralka marki I. o wartości 600 zł
- 4) komputer PC marki A. o wartości 1500 zł
- 5) ekspres do kawy marki A.-E. o wartości 70 zł
- 6) komplet lamp sufitowych o wartości 775 zł
- 7) stolik RTV o wartości 140 zł
- 8) stolik kawowy o wartości 50 zł
- 9) biurko z regałem o wartości 250 zł

- 10) komplet krzeseł o wartości 470 zł
- 11) netbook T. o wartości 450 zł
- 12) komoda na kółkach o wartości 380 zł
- 13) materac o wartości 950 zł
- 14) wieszaki stojące o wartości 80 zł
- 15) telewizor S. B. o wartości 360 zł
- 16) wieszak do przedpokoju o wartości 70 zł
- 17) dekodery telewizyjny o wartości 100 zł
- 18) router o wartości 50 zł
- 19) blender P. o wartości 70 zł
- 20) drukarka marki H. o wartości 70 zł
- 21) skaner marki H. o wartości 100 zł
- 22) deska do prasowania V. o wartości 70 zł
- 23) suszarka do bielizny V. o wartości 40 zł
- 24) biokominek na paliwo ciekła o wartości 250 zł
- 25) stolki barowe (2 sztuki) o wartości 320 zł
- 26) fotele (2 sztuki) o wartości 190 zł
- 27) krzesła (3 sztuki) o wartości 130 zł
- 28) komplet garnków marki ELO o wartości 300 zł
- 29) gofrownica o wartości 40 zł
- 30) żelazko P. E. o wartości 30 zł
- 31) kosiarka do trawy o wartości 60 zł
- 32) maszynka do mięsa o wartości 100 zł
- 33) antena satelitarna o wartości 50 zł
- 34) sokowirówka marki B. o wartości 200 zł
- 35) materac składany o wartości 70 zł
- 36) meble kuchenne i sprzęt AGD (okap A., płyta indukcyjna, zmywarka, lodówka, piekarnik – wszystko marki E.) o łącznej wartości 8000 zł.

(bezsporne)

Dnia 17 stycznia 2008 r. M. T. otrzymał od swojego ojca S. T. darowiznę w wysokości 50 000 zł, którą przeznaczył na zakup mieszkania przy ul. (...) we W..

W dniu 4 lipca 2012 r. M. T. otrzymał od matki R. T. darowiznę na kwotę 10000 zł.

(dowód: - potwierdzenie przelewu, k. 46;

- potwierdzenie przelewu, k. 585;

- zeznania B. M. (1) (k. 81)

- przesłuchanie wnioskodawczyni - protokół rozprawy z dnia 3 marca 2016 r.

- przesłuchanie uczestnika postępowania - protokół rozprawy z dnia 3 marca 2016 r.)

Od lipca 2013 r. małżonkowie nie mieszkali razem. B. M. (1) przeprowadziła się do mieszkania przy ul. (...), a M. T. pozostał w mieszkaniu przy ul. (...) we W..

Jednocześnie małżonkowie ustalili, że koszty kredytów zaciągniętych na zakup tych mieszkań będą ponosić po połowie. B. M. (1) miała w całości spłacać kredyt związany z mieszkaniem przy ul. (...) oraz część raty kredytu związanego z zakupem mieszkania przy ul. (...) we W., natomiast M. T. miał spłacać pozostałą część kredytu związanego z zakupem mieszkania przy ul. (...) we W., tak aby ostatecznie suma obciążeń stron z tego tytułu była równa.

B. M. (1) w okresie od dnia ustania wspólności majątkowej pomiędzy stronami do dnia wydania orzeczenia w niniejszej sprawie poniosła ze swojego majątku na majątek wspólny stron nakłady w wysokości 129 507,79 zł, na które składają się:

- spłata kredytu na zakup mieszkania przy ul. (...) w wysokości 51071,79 zł,
- spłata kredytu na zakup mieszkania przy ul. (...) we W. – 48536,75 zł,
- opłaty eksploatacyjne i fundusz remontowy mieszkania przy ul. (...) – 28256,42 zł,
- ubezpieczenie mieszkania przy ul. (...) – 900 zł
- podatek od nieruchomości za mieszkanie przy ul. (...) – 225 zł;
- opłata przekształceniowa za mieszkanie przy ul. (...) – 172,64 zł,
- opłata za użytkowanie wieczyste mieszkania przy ul. (...) – 345,28 zł.

M. T. w okresie od dnia ustania wspólności majątkowej pomiędzy stronami do dnia wydania wyroku poniósł ze swojego majątku na majątek wspólny stron nakłady w wysokości 190108,87 zł, tytułem spłaty kredytu na zakup mieszkania przy ul. (...) we W., opłat eksploatacyjnych za to mieszkanie oraz ubezpieczenia samochodu S. (...), z którego wyłącznie korzystał, i nakładów na ten pojazd.

(dowód: - potwierdzenia przelewów, k. 83-120, 401-554, 635-653, 732-899, 1035-1070;

- potwierdzenia przelewów, k. 272-391, 556-564, 602-628, 666-690, 904-971, 1080-1094)

B. M. (1) wynajmowała mieszkanie przy ul. (...) we W. osobom trzecim. Z tego tytułu uzyskiwała ona następujące dochody:

- w 2014 r. – 1731,62 zł

- w 2015 r. – 10 869 zł
- w 2016 r. – 10 189,63 zł
- w 2017 r. – 9 644,48 zł
- w 2018 r. – 12 303 zł
- w 2019 r. – 14 782 zł
- do czerwca 2020 r. – 7342 zł

(dowód: - zeznania podatkowe, k. 121-130, 396-400, 646-648;

- potwierdzenia przelewów, k. 654-657, 877-900)

W trakcie trwania związku małżeńskiego M. T. zgromadził w A. OFE A. (...) 509,72542 jednostek rozrachunkowych.

W trakcie trwania związku małżeńskiego B. M. (1) zgromadziła w N.-N. OFE 262,6889 jednostek rozrachunkowych podlegających podziałowi.

(dowód: - pismo A. OFE A. (...), k. 590;

- pismo N.-N. OFE, k. 594)

Saldo składek zewidencjonowanych na subkoncie M. T. w ZUS za okres od 9 lutego 2002 r. do dnia 16 sierpnia 2014 r. wynosi 33 299,58 zł.

Saldo składek zewidencjonowanych na subkoncie B. M. (1) w ZUS za okres od 9 lutego 2002 r. do dnia 16 sierpnia 2014 r. wynosi 18 000,54 zł.

(dowód: - pismo ZUS, k. 218-219, 587-588)

W okresie trwania małżeństwa M. T. założył książeczkę oszczędnościową terminową (...) w (...) S.A. Na dzień 16 sierpnia 2014 r. saldo książeczki wynosiło 309,99 zł.

Strony zgromadziły też środki na następujących rachunkach bankowych:

1. środki zgromadzone na rachunku bankowym w (...) Bank (...) S.A. o numerze (...) w wysokości 828,68 zł,
2. środki zgromadzone na rachunku bankowym w (...) Bank (...) S.A. o numerze (...) w wysokości 462,64 zł,
3. środki zgromadzone na rachunku bankowym w A. Banku o numerze (...) o wartości 106,93 Euro (475,73 zł na dzień zamknięcia rozprawy);
4. środki zgromadzone na rachunku bankowym w A. Banku o numerze (...) o wartości 17 zł.

(dowód: - pismo z dnia 2 maja 2017 r., k. 212-214;

- pismo (...) Bank S.A. z dnia 25 maja 2017 r., k. 233-247;

- pismo (...) Bank (...) S.A. wraz z załącznikiem, k. 225)

Powyższe ustalenia Sądu znajdują uzasadnienie we wszystkich przeprowadzonych dowodach, które zostały powołane przy ustalaniu podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Ustalając stan faktyczny Sąd nie dał wiary uczestnikowi, że darowizna w wysokości 10000 zł, którą otrzymał od matki, została przeznaczona na wyposażenie kuchni w mieszkaniu

stron, uczestnik w tym zakresie ograniczył się bowiem wyłącznie do podniesienia gołosłownych twierdzeń, mimo kwestionowania ich przez wnioskodawczynię. Uczestnik wskazał osobę, która mogłaby potwierdzić jego twierdzenia, ale nie złożył wniosku o dopuszczenie dowodu z jej zeznań.

Sąd zważył co następuje:

Wniosek zasługiwał na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 31 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków. Z chwilą ustania małżeństwa dotychczasowa wspólność łączna przekształca się we wspólność ułamkową. Co do zasady, do podziału majątku objętego uprzednio wspólnością ustawową w zakresie nie uregulowanym w przepisach kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, art. 46 k.r.o. odsyła do odpowiedniego stosowania przepisów art. 1035-1046 k.c., dotyczących działu spadku. Z kolei art. 1035 k.c. zawiera odesłanie do odpowiedniego stosowania przepisów o współwłasności w częściach ułamkowych z zachowaniem przepisów art. 1036-1046 k.c., czyli do przepisów art. 195-221 k.c.

Zgodnie z art. 1037 § 1 k.c. w zw. z art. 46 k.r.o. podział majątku wspólnego może nastąpić bądź na mocy umowy między małżonkami, bądź na mocy orzeczenia sądu na żądanie któregokolwiek z nich. Sądowy podział majątku powinien obejmować cały majątek. Jednakże z ważnych powodów może być ograniczony do jego części (art. 1038 § 1 k.c. w zw. z art. 46 k.r.o.). W postępowaniu o podział majątku wspólnego Sąd ustala jego skład i wartość (art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c.). Zasadą jest natomiast, że podział majątku wspólnego obejmuje przedmioty majątkowe, które były składnikami tego majątku w chwili ustania wspólności ustawowej i które istnieją w chwili dokonywania podziału majątku wspólnego. Nie uwzględnia się zatem przedmiotów, które były objęte wspólnością, ale które zostały zbyte, przy czym wskazuje się, że istotne znaczenie ma sposób zbycia lub zużycia tych przedmiotów. Przedmioty majątkowe zbyte lub zużyte w sposób prawidłowy nie są uwzględniane przy dokonywaniu podziału, natomiast przedmioty majątkowe, które zostały zbyte lub zużyte bezpodstawnie albo roztrwonione, a także przedmioty, które nie weszły do wspólności z winy jednego z małżonków są uwzględniane przy dokonywaniu podziału w ten sposób, że ich wartość zaliczana zostaje na poczet udziału tego z małżonków, którego zawinione zachowanie spowodowało uszczuplenie majątku wspólnego (por. Skowrońska – Bocian E., Rozliczenia majątkowe małżonków, s. 218).

W pierwszej kolejności sąd ustala jakie przedmioty majątkowe podlegają podziałowi. Jako zasadę przyjmuje się, że w toku postępowania o podział majątku wspólnego rozliczeniu podlega całość stosunków majątkowych pomiędzy małżonkami według stanu na dzień ustania wspólności majątkowej. Przedmiot podziału stanowią składniki majątku wspólnego należące do niego w chwili ustania wspólności a istniejące w chwili dokonywania podziału (postanowienie SN z dnia 27.08.1979 r., sygn. III CRN 137/79, OSNC 1980/2/33, uzasadnienie uchwały SN z dnia 19.05.1989 r., sygn. III CZP 52/89, OSNC 1990/4-5/60 i postanowienia SN z dnia 07.04.1994 r., sygn. III CZP 41/94), przy czym przedmiotem podziału są wyłącznie aktywa. Następnie Sąd ustala wartość rynkową praw w chwili podziału.

W niniejszej sprawie skład majątku wspólnego stron był w znacznej mierze bezsporny. Oprócz nieruchomości i rzeczy wskazanych we wniosku Sąd wziął pod uwagę jednostki rozrachunkowe zgromadzone na rachunkach OFE obojga stron, a także kwoty składek zewidencjonowanych na ich subkontach w ZUS – art. 31 § 2 pkt 3 k.r.o. Ponadto Sąd wziął pod uwagę kwoty znajdujące się w chwili ustania wspólności majątkowej na rachunkach bankowych stron oraz książeczce oszczędnościowej założonej przez M. T.. Wartość składników majątkowych, poza nieruchomościami, nie była przedmiotem sporu pomiędzy stronami postępowania. Ustalając zaś wartość nieruchomości Sąd oparł się na opinii biegłego sądowego. Sąd uznał, iż sporządzona przez biegłego opinia pisemna jest wyczerpująca, zrozumiała, rzetelna, a przede wszystkim jasna i logiczna. Biegły wskazał podstawę wydania opinii, stan faktyczny na podstawie, którego wydał opinię, w sposób wyczerpujący opisał metodę wyceny nieruchomości. Biegły sformułował jasno i logicznie wnioski, które wyprowadził

z części opisowej w sposób umożliwiający sprawdzenie logicznego toku rozumowania biegłego. Nadto, opinia ta nie była kwestionowana przez uczestników.

W tym miejscu należy wskazać, że zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2019r. o sygn. akt III CZP 21/18 dokonując wyceny nieruchomości Sąd pominął wartość obciążeń hipotecznych, nie oznacza to jednak, że dla potrzeb rozliczeń spłat między stronami nie należy tych hipotek uwzględnić (o tym niżej), z tej przyczyny Sąd wskazał w postanowieniu aktualną wysokość zadłużenia stron z tytułu kredytów hipotecznych obciążających ich nieruchomości.

W kolejnym punkcie Sąd ustalił, zgodnie z wnioskiem obu uczestników postępowania, w oparciu o art. 43 § 1 k.r.o., że ich udziały w majątku wspólnym są równe.

Odnosząc się do sposobu podziału majątku wspólnego w ocenie orzekającego sądu spośród trzech sposobów zniesienia współwłasności, przewidzianych przepisami art. 211 i 212 k.c. w zw. z art. 46 k.r.o. najwłaściwszym, uwzględniającym interesy obu stron postępowania był sposób wskazany w treści art. 212 § 2 k.c., a mianowicie przyznanie rzeczy jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty drugiego.

Zgodnie z dyspozycją cytowanego już przepisu art. 46 k.r.o., od chwili ustania wspólności ustawowej stosuje się odpowiednio do majątku, który był nią objęty, przepisy o wspólności majątku spadkowego i o dziale spadku, z mocy odwołania zaś zawartego w art. 680 k.p.c. przepisy o zniesieniu współwłasności.

W tym miejscu wskazać należy, iż wyraźnie preferowanym przez ustawodawcę sposobem zniesienia współwłasności jest podział rzeczy wspólnej, chyba że byłoby to sprzeczne z przepisami ustawy, społeczno – gospodarczym przeznaczeniem rzeczy, bądź też pociągałoby za sobą istotną zmianę rzeczy lub znaczne zmniejszenie jej wartości (art. 211 k.c.) – w przypadku, gdy zniesienie współwłasności następuje na mocy orzeczenia sądowego, sąd powinien brać pod uwagę przede wszystkim ten właśnie sposób wyjścia ze współwłasności, chyba że rzecz nie daje się podzielić (art. 212 § 2 k.c.) albo, że współwłaściciele sami żądają przyznania rzeczy wspólnej jednemu z nich w zamian za spłaty lub sprzedaży, stosowanie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

Rozstrzygając o sposobie podziału majątku wspólnego Sąd kierował się przede wszystkim dotychczasowym sposobem korzystania z majątku przez wnioskodawczynię i uczestnika postępowania oraz stanowiskami wnioskodawczyni i uczestnika w tym zakresie, a nadto stopniem zainteresowania uczestników poszczególnymi składnikami i ich faktycznymi potrzebami. Dlatego też Sąd dokonał podziału majątku wspólnego w ten sposób, że: składniki opisane w punktach 1, 30-38, 44-45 postanowienia przyznał na wyłączną własność wnioskodawczyni B. M. (1), a składniki opisane w punktach 2-29, 39, 46-48 przyznać na wyłączną własność uczestnikowi M. T.. Wobec powyższego Sąd orzekł jak w punkcie III podpunkcie 1 i 2 sentencji postanowienia.

Zgodnie z treścią art. 126 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych jeżeli małżeństwo członka otwartego funduszu uległo rozwiązaniu przez rozwód lub zostało unieważnione, środki zgromadzone na rachunku członka funduszu, przypadające byłemu współmałżonkowi w wyniku podziału majątku wspólnego małżonków, są przekazywane w ramach wypłaty transferowej na rachunek byłego współmałżonka w otwartym funduszu (art. 128 ust. 1 zd. 1). W myśl art. 40e ust. 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zwaloryzowane składki i odsetki za zwłokę zewidencjonowane na subkoncie, o którym mowa w art. 40a, podlegają podziałowi w razie rozwodu, unieważnienia małżeństwa albo w przypadku śmierci osoby, dla której Zakład prowadzi subkonto, na zasadach określonych w przepisach o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych dotyczących podziału środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym w razie rozwodu, unieważnienia małżeństwa albo śmierci. Część składek zewidencjonowanych na subkoncie, która w wyniku podziału przypada małżonkowi, z zastrzeżeniem ust. 3, jest ewidencjonowana na subkoncie tego małżonka. Jeżeli dla małżonka nie jest prowadzone subkonto - Zakład zakłada subkonto. Z tych przyczyn Sąd orzekł jak w punkcie III ppkt 3-6 postanowienia.

Jak wskazano wyżej że zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2019r. o sygn. akt III CZP 21/18 dokonując wyceny nieruchomości Sąd powinien pominąć wartość obciążeń hipotecznych, nie oznacza to jednak, że dla potrzeb rozliczeń spłat między stronami nie należy tych hipotek uwzględnić. W sprawie zachodzi

sytuacja nietypowa, natury przedmiotowej w postaci proporcji wartości obciążenia i wartości nieruchomości, zatem uwzględnienie obciążenia przez odliczenie aktualnego zadłużenia kredytowego zabezpieczonego hipoteką jest konieczne. Wysokość tego zadłużenia w stosunku do wartości obciążonych nieruchomości jest tak wysoka, że w przypadku nieuwzględnienia hipotek uczestnik, któremu Sąd przyznał mieszkanie przy ul. (...) we W., zmuszony byłby dokonać na rzecz wnioskodawczyni spłaty w wysokości zbliżonej do wartości tego lokalu; przy czym nie miał by on możliwości zaciągnięcia kolejnego kredytu na spłatę tej kwoty. Nadto, w tej sytuacji wnioskodawczyni byłaby nadal zobowiązana wobec uczestnika do partycypowania w 50% w spłacie kredytu obciążającego tę nieruchomość lokalową. Uwzględnienie obciążeń hipotecznych zwalnia natomiast jednego małżonka względem drugiego z obowiązku partycypowania w spłacie kredytu hipotecznego, obciążającego nieruchomość przyznaną drugiemu małżonkowi. Występowanie w tej sytuacji przez jednego małżonka z regresem do drugiego stanowiłoby nadużycie prawa i prowadziłoby do bezpodstawnego wzbogacenia pierwszego, skoro zabezpieczenie hipoteczne miało wpływ na wysokość spłaty udziału. Tym samym, choć wskazane rozwiązanie nie ma oczywiście wpływu na odpowiedzialność małżonków wobec kredytującego banku, to umożliwia przynajmniej na jednoznaczne uregulowanie stosunków zobowiązaniowych związanych z kredytem hipotecznym między sami małżonkami.

Uwzględniając aktualne zadłużenie hipoteczne wnioskodawczyni zostały przyznane składniki majątku o wartości **95776,40 zł** (wartość przyznanych jej składników – wysokość kredytu 112494,92 zł.) Natomiast uczestnik otrzymał składniki majątkowe o wartości **157902,72 zł** (wartość przyznanych mu składników – wysokość kredytu 368105 zł).

Łącznie wartość majątku wspólnego przy uwzględnieniu obciążeń hipotecznych wyniosła 253678,12 zł, czyli każdy z małżonków powinien otrzymać składniki o wartości 126839,56 zł. Tymczasem uczestnik otrzymał składniki o wartości o 31063,16 zł wyższej, a wnioskodawczyni niższej o tę właśnie kwotę. Wnioskodawczyni powinna zatem otrzymać spłatę w wysokości **31063,16 zł**.

Na mocy podwójnego odesłania (art. 46 k.r.o. i art. 1035 k.c.) do podziału majątku objętego wspólnością ustawową stosuje się przepisy o zniesieniu współwłasności w częściach ułamkowych. Zgodnie z art. 212 § 1 k.c. jeżeli zniesienie współwłasności następuje na mocy orzeczenia sądu, wartość poszczególnych udziałów może być wyrównana przez dopłaty pieniężne. W myśl przepisu art. 212 § 3 k.c. jeżeli ustalone zostały dopłaty lub spłaty, sąd oznaczy termin i sposób ich uiszczenia, wysokość i termin uiszczenia odsetek, a w razie potrzeby także sposób ich zabezpieczenia.

Tym samym celem wyrównania udziałów, sąd zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwotę 31063,16 zł tytułem dopłaty wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie na wypadek opóźnienia w płatności, o czym orzeczono w punkcie IV sentencji postanowienia.

W toku postępowania Sąd ustalił, że M. T. otrzymał w trakcie małżeństwa w formie darowizny od swoich rodziców kwotę 50 000 zł, którą przeznaczył na zakup mieszkania przy ul. (...). Była to niewątpliwie darowizna wyłącznie na rzecz uczestnika. Zgodnie bowiem z art. 33 pkt 2 k.r.o. przedmioty majątkowe nabyte drogą darowizny wchodzą do majątku osobistego, chyba że darczyńca inaczej postanowił. Tymczasem, sama wnioskodawczyni w trakcie swojego przesłuchania wyraźnie wskazała, że darowizna w wysokości 50000 zł została uczyniona wyłącznie na rzecz uczestnika. Wprawdzie wnioskodawczyni twierdziła następnie, że uczestnik wskazaną kwotę przeniósł do majątku wspólnego, niemniej twierdzenia tego w żaden sposób nie udowodniła, ograniczając się do gołosłownych twierdzeń w tym zakresie.

Sąd uznał zatem, że uczestnik dokonał nakładu z majątku osobistego na majątek wspólny w wysokości 50000 zł, co oznacza, że wnioskodawczyni B. M. (1) zobowiązana jest mu zwrócić połowę tej kwoty, tj. 25 000 zł. Tym samym Sąd orzekł jak w punkcie V i VIII postanowienia.

Co się zaś tyczy otrzymanej przez uczestnika darowizny w kwocie 10000 zł, uczestnik – jak wskazano wyżej – nie udowodnił, że z darowizny tej poczynił jakikolwiek nakład na majątek wspólny. Z tej przyczyny wniosek uczestnika o rozliczenie tego nakładu należało oddalić – punkt VI postanowienia.

W zakresie wydatków i nakładów, czynionych przez byłych małżonków na poczet ich majątku wspólnego, ustawodawca wprowadza dwoistą regulację prawną.

Po pierwsze wskazać należy na regulację art. 45 k.r.o., który w aktualnym brzmieniu stanowi, iż każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, z wyjątkiem wydatków i nakładów koniecznych na przedmioty majątkowe przynoszące dochód. Może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Nie można żądać zwrotu wydatków i nakładów zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności (§ 1). Zwrotu dokonuje się przy podziale majątku wspólnego, jednakże sąd może nakazać wcześniejszy zwrot, jeżeli wymaga tego dobro rodziny (§ 2). Zastosowanie cytowanego przepisu wymaga zatem wykazania, że jeden z małżonków w trakcie trwania wspólności majątkowej poczynił nakłady z majątku odrębnego na majątek wspólny lub odwrotnie albo też dług jednego tylko z małżonków został spłacony z majątku wspólnego.

Z drugiej strony w postępowaniu o podział majątku wspólnego, poza rozliczeniem nakładów i wydatków poczynionych z majątku odrębnego na majątek wspólny i z majątku wspólnego na majątek odrębny w czasie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej następuje także rozliczenie nakładów i wydatków dokonanych przez każde z byłych małżonków w okresie od ustania wspólności do chwili podziału majątku wspólnego. Sąd w postępowaniu działowym dokonuje więc m.in. rozliczeń z tytułu długów obciążających majątek wspólny i spłaconych w okresie między ustaniem wspólności

a dokonaniem podziału majątku dorobkowego (orzeczenie SN z dnia 9.09.1976 r., III CRN 83/76, OSPiKA 1977/9/157 i orzeczenie SN z dnia 19.12.1977 r. III CZP 85/77 OSNCP 1978/5/90). Jednocześnie wskazać trzeba, że do żądań z okresu po ustaniu wspólności nie ma już zastosowania art. 45 k.r. i o., który reguluje zwrot nakładów z majątku odrębnego na majątek wspólny małżonków,

a zatem zwrot nakładów czynionych w trakcie trwania wspólności majątkowej. Do rozliczeń między małżonkami z tytułu wydatków i nakładów dokonanych przez jedno z nich w czasie od chwili ustania wspólności do chwili podziału majątku wspólnego – zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 42 k.r. i o. – zastosowanie znajdują przepisy kodeksu cywilnego o współwłasności w częściach ułamkowych, w tym przede wszystkim art. 207 zd. 2 k.c. Rozliczenie z tego tytułu następuje co prawda w postępowaniu

o podział majątku wspólnego, jednakże procesową podstawę tego rozliczenia stanowią przepisy art. 686 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c., a nie art. 567 § 1 k.p.c.

Opierając się na dokumentach przedłożonych przez strony Sąd uznał, że zarówno wnioskodawczyni jak i uczestnik dokonali po ustaniu wspólności majątkowej znaczących nakładów na nieruchomości będącymi ich współwłasnością. Na poniesione nakłady składają się głównie kwoty kredytów hipotecznych spłacane przez obie strony, jak i inne koszty utrzymania nieruchomości. Analiza matematyczna i przedmiotowa poniesionych przez nich nakładów prowadzi jednak do wniosku,

że strony zawarły per facta concludentia umowę quoad usum obejmującą posiadane przez nich nieruchomości i ruchomości, w tym samochód, konsekwencją czego było uzgodnienie stron, że każdy z nich ponosi tylko koszty utrzymania tego mieszkania, które otrzymał w ramach podziału do korzystania, a nadto uczestnik ponosi koszty utrzymania samochodu, z którego wyłącznie korzysta

i korzystał. Poza tym, strony zawarły, przynajmniej w sposób dorozumiany umowę, mocą której ustalili swój udział w zobowiązaniach kredytowych. Małżonkowie ustalili, że koszty kredytów zaciągniętych na zakup tych mieszkań będą ponosić po połowie. Z analizy przedłożonych potwierdzeń spłaty kredytów i rozliczeń tych spłat wynika, że B. M. (1) miała (i tak robiła) w całości spłacać kredyt związany z mieszkaniem przy ul. (...) oraz część raty kredytu związanego z zakupem mieszkania przy ul. (...) we W., natomiast M. T. miał spłacać pozostałą część kredytu związanego z zakupem mieszkania przy ul. (...) we W., tak aby ostatecznie suma obciążeń stron z tytułu kredytów hipotecznych była równa.

Tym samym, skoro ponoszone przez strony nakłady na majątek wspólny były zgodne

z dokonanyymi przez nich ustaleniami (umowami, w tym umowy quoad usum) brak było podstaw do dokonania ponownego rozliczenia tych nakładów, wobec czego Sąd w punkcie VI oddalił wnioski stron w tym zakresie.

Nadto, wbrew stanowisku uczestnika postępowania Sąd nie dokonał rozliczenia dochodów uzyskiwanych przez wnioskodawczynię z tytułu wynajmowania przez nią mieszkania przy ul. (...). Strony postępowania dokonały bowiem w ocenie Sądu podziału z wydzielonej części rzeczy przez współwłaściciela w sposób wyłączny (quoad usum). W takiej sytuacji istnieje domniemanie, że temu współwłaścicielowi przypadają pożytki i dochody z rzeczy również w sposób niepodzielny. Jest tak dlatego, że umowa quoad usum może kształtować stosunki wzajemne między współwłaścicielami na tle korzystania z rzeczy wspólnej inaczej, niż wynika to z art. 206 k.c.

i postanowienia takiej umowy są wiążące. Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w uchwale z 13 lutego 1981 r., III CZP 72/80 Lex Polonica nr 296481 (OSNCP 11/81, poz. 207), uznając, że jeżeli na podstawie umowy lub orzeczenia sądu określono sposób korzystania z terenu objętego użytkowaniem wieczystym przez przydzielenie każdemu ze współużytkowników wieczystych do używania ściśle określonej działki gruntu, użytkownik, który dokonał nakładu na przydzielonej mu działce, ma prawo do wyłącznego pobierania korzyści, jakie nakład ten przynosi. Odnosząc to do okoliczności niniejszej sprawy zauważyć należy, że choć wnioskodawczyni otrzymywała czynsz najmu za mieszkanie, które było w jej wyłącznym użytkowaniu, to w tym samym czasie zaspokajała swoje potrzeby mieszkaniowe w inny sposób, podczas gdy uczestnik postępowania M. T. mieszkał w lokalu przy ul. (...), nie musząc tym samym ponosić kosztów zapewnienia sobie innego lokum. Z uwagi na to Sąd przyjął, że uzyskane przez wnioskodawczynię dochody nie podlegają podziałowi w niniejszym postępowaniu – pkt VII postanowienia.

Na koszty niniejszego postępowania składają się wynagrodzenie biegłego A. G. za pierwszą ze sporządzonych w sprawie opinii w kwocie 3250,45 zł – z czego kwota 3 000 zł została pokryta przez zaliczki wniesione przez strony, a do rozliczenia pozostała kwota 250,45 zł. Wynagrodzenia za drugą ze sporządzonych opinii wyniosło 2659,46 zł i zostało wypłacone biegłemu w całości ze środków Skarbu Państwa. Ponadto do kosztów postępowania należy zaliczyć kwotę 25 zł tytułem wynagrodzenia dla (...) Bank (...) S.A. za udzielenie informacji żądanych przez Sąd. Łącznie zatem nierozliczone wydatki wyniosły 2934,91 zł. Tym samym, uznając za zasadne obciążenie nimi stron po połowie, Sąd na podstawie art. 113 u.k.s.s.c. nakazał pobranie zarówno od wnioskodawczyni jak i uczestnika kwoty 1467,46 zł, co znalazło swój wyraz w punktach IX i X postanowienia.

Mając na uwadze zasadę wyrażoną w art. 520 § 1 k.p.c., która stanowi, że każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie, Sąd oddalił wniosek uczestnika M. T. o zasądzenie od wnioskodawczyni na jego rzecz poniesionych przez niego kosztów postępowania.

Z tych przyczyn Sąd orzekł jak w postanowieniu.